

راهنمای واحد کارآموزی در عرصه بیماری‌های مغز و اعصاب (۲) در نیمسال اول سال
تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

مدرس / مدرسین: دکتر ماندانا رضائی و دکتر تبسم قنواتی (مسئول درس)

پیش نیاز یا واحد همزمان: کارآموزی در عرصه مشاهده بالینی

تعداد واحد: ۲ نوع واحد: ۲ واحد بالینی مقطع: کارشناسی

تعداد جلسات: ۱۶

تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱۴۰۱/۶/۳۰ لغایت ۱۴۰۱/۱۰/۱۴

زمان برگزاری جلسات در هفته: روزهای شنبه و دوشنبه ۸-۱۳

مکان برگزاری جلسات حضوری: بخش فیزیوتراپی سرپائی در ساختمان شماره ۵ و بخش بستری مغز و اعصاب مردان در مرکز آموزشی-درمانی رازی

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

بیماران سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون از مراجعین شایع به بخش‌های فیزیوتراپی هستند. با توجه به تنوع مشکلات نورولوژی و لزوم کسب مهارت کافی در ارزیابی دقیق، طرح ریزی برنامه درمانی، ارائه توصیه‌های لازم به بیمار جهت درمان و پیشگیری از عوارض ثانویه و اجرای درست روش‌های درمانی، آموزش مهارت‌های بالینی به دانشجویان براساس سرفصل دروس تخصصی در بخش‌های بستری و سرپایی بیماران فوق، یکی از اهداف کلی این دوره می‌باشد. فراگیری معاینات بالینی در بیماران مبتلا به سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون و نحوه اجرای صحیح روش‌های درمانی دستی و ابزاری در فیزیوتراپی این دسته از بیماران ضروری است. از این رو آموزش مهارت‌های بالینی براساس دروس تخصصی مربوطه در بخش‌های بستری و سرپائی مغز و اعصاب به دانشجویان فیزیوتراپی، هدف کلی بعدی این دوره است.

همچنین در این دوره دانشجویان در زمینه تکمیل لاگ بوک، شیوه پرونده نویسی، کار کردن با تجهیزات فیزیوتراپی و ارزیابی اختلالات نورولوژی رایج ذکر شده در به شکل نظری و عملی مانند دوره‌های مشابه گروه مشارکت خواهند داشت.

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

- ۱) اصول معاینات بالینی و فیزیوتراپی در بیماران سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون را توضیح و معاینات بالینی را انجام دهند.
 - ۲) استفاده از اطلاعات بدست آمده از ارزیابی بیماران سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون، تصمیم گیری بالینی انجام داده و استراتژی درمانی در مباحث مربوطه را طراحی کند.
 - ۳) برای بیماران سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون پرونده نویسی را انجام دهد و نتایج چک لیستهای استاندارد مربوط به عملکرد و کیفیت زندگی در این بیماران را گزارش کند.
 - ۴) مدالیته های فیزیکی و روش درمان های دستی را در بیماران سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون به کار ببرد.
 - ۵) شرح حال و معاینه فیزیکی را در مشکلات عملکردی رایج بیماران سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون اخذ کند.
 - ۶) لاگ بوکهای ارائه شده را به صورت روزانه تکمیل و طبق نظرات ارائه شده، بخشهای ناقص را تکمیل کند.
- * در راستای هدف کلی شماره ۱ از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره بتوانند :

روش آموزش	هدف های رفتاری یا دستاوردها
سخنرانی، بحث و تبادل نظر	۱- سئوالات اساسی و مهم در تاریخچه گیری بیماران سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون را بیان کنند
سخنرانی، بحث و تبادل نظر	۲- وجه افتراق مشکلات نوروں محرکه فوقانی و تحتانی را بیان کنند
سخنرانی بحث و تبادل نظر	۳- بر اساس یافته های معاینه سابجکتیو، مسیر معاینه فیزیکی بیمار را مشخص سازند.
سخنرانی بحث و تبادل نظر	۴- علائم و نشانه های اختلال عملکرد حسی، حرکتی و تعادلی را بیان کنند

سخنرانی	۵- علائم و نشانه های اختلال نورون محرکه فوقانی را بیان کنند
بحث و تبادل نظر و ارائه دانشجویی	
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۶- تست های مربوط به معاینه عملکردی را بیان، تفسیر و اجرا نمایند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۷- انواع تست های اختصاصی و علائم سکنه مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیب های نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون را بیان، تفسیر و اجرا کنند
ارائه دانشجویی بحث و تبادل نظر	۸- روش تست سلامتی سیستم های شناختی و تعادلی را تشریح کنند
ارائه دانشجویی بحث و تبادل نظر	۹- یافته های بالینی مهم در بیماران سکنه مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیب های نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون را تشریح کنند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۱۰- الگوهای سینرژیست اندام فوقانی و تحتانی را در آسیب های نورون محرکه فوقانی از طریق چک لیست های استاندارد عملکرد بیمار تحلیل کرده و فراگیرند.
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۱۱- به خوبی و با اعتماد به نفس با بیمار خود ارتباط برقرار کنند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۱۲- وضعیت های صحیح بدن در هنگام خوابیدن، نشستن، ایستادن، راه رفتن و کار کردن را با توجه به مشکلات بیماران به آنها آموزش دهند
تمرین و کار عملی	۱۳- به درستی تست های افتراق درگیری نورون محرکه فوقانی و تحتانی را در بیماران سکنه مغزی اجرا و تفسیر کنند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۱۴- اختلال در عملکرد سیستم های مخچه، وستیبولار، کورتکس، نخاع و اکستراپیرامیدال را در بیماران مربوطه بدرستی ارزیابی کرده و روش فیزیوتراپی مرتبط با آن را اجرا کنند.
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۱۵- روش های دستی درمانی اسپاستیسیتی را به خوبی فراگیرند
بحث و تبادل نظر	۱۶- با علائم، تشخیص های افتراقی و نحوه درمان های فیزیوتراپی در بیماران مبتلا به حوادث عروقی مغز

* در راستای هدف کلی شماره ۲ از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره بتوانند :

هدف های رفتاری یا دستاوردها	روش آموزش
۱- با توجه به یافته های معاینه در خصوص نیاز به درمان فیزیوتراپی تصمیم گیری کنند	بحث و تبادل نظر حل مسئله در گروه کوچک
۲- با توجه به مرحله کنونی بیماری، اهداف درمانی فیزیوتراپی را لیست کنند	بحث و تبادل نظر حل مسئله در گروه کوچک
۳- بر اساس اهداف تعیین شده، مدالیته و تکنیک های درمانی فیزیوتراپی را بیان کنند	بحث و تبادل نظر حل مسئله در گروه کوچک
۴- بر اساس صلاح و مصلحت بیمار، بهترین و مناسب ترین اقدامات فیزیوتراپی مورد نیاز بیمار را انتخاب کنند.	بحث و تبادل نظر حل مسئله در گروه کوچک
۵- با توجه به پاسخ بیمار به تکنیک های درمانی، شیوه درمان را تعدیل، تغییر یا پیشرفت دهند	بحث و تبادل نظر حل مسئله در گروه کوچک
۶- به بیماران خود مشاوره و توصیه های درمانی لازم را ارائه دهند	بحث و تبادل نظر حل مسئله در گروه کوچک
۷- با رویکردهای مختلف توانبخشی در بیماران سکتة مغزی آشنا شوند.	بحث و تبادل نظر حل مسئله در گروه کوچک

* در راستای هدف کلی شماره ۳ از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره بتوانند :

روش آموزش	هدف های رفتاری یا دستاوردها
کنفرانس دانشجوئی	۱- نکات اصلی که باید در قسمت ارزیابی، اهداف درمانی و برنامه درمانی بیماران در پرونده ثبت نمود را بیان کنند
بحث و تبادل نظر	۲- پرونده های موجود در بایگانی کلینیک را نقد و بررسی نمایند
بحث و تبادل نظر تمرین عملی	۳- برای حداقل دو بیمار با بیماریهای ذکر شده اطلاعات ارزیابی، اهداف و برنامه درمانی را پرونده نویسی کنند
کار عملی بحث و تبادل نظر	۴- پرونده بیمار خود را در گروه کوچک به شکل تحلیلی مطرح نماید (Case presentation)
کار عملی بحث و تبادل نظر	۵- برای هر بیمار با چک لیست مناسب برای عملکرد و کیفیت زندگی آشنا شده و آن را تکمیل نمایند.

* در راستای هدف کلی شماره ۴ از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره بتوانند :

روش آموزش	هدف های رفتاری یا دستاوردها
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۱- مدالیته های گرمائی را با پارامترهای مناسب برای بیماران خود انتخاب و به کار برند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۲- بسته به هدف درمانی، نوع جریان الکتریکی و سایر پارامترهای آن را انتخاب و به کار برند.
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۳- تجهیزات مختلف مکانوتراپی را به شکلی عملی به کار برند
حل مسئله	۴- با توجه به مشکلات خاص بیمار خود، مناسب ترین مدالیته و بهترین پارامترهای درمانی را برگزینند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۵- روش های تمرین درمانی مناسب را با توجه مشکلات بیمار از جمله موبیلیزاسیون، روش های انرژی ماهیچه ای، تمرینات درمانی، فعالیت های عملکردی، انواع روش های ماساژ و ... را به شکل عملی به کار برند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار عملی	۶- با نحوه تجویز و استفاده از ارتزها و پروتزهای مختلف مربوط به بیماری های ارتوپدی سر و گردن، تنه و اندامها آشنا شده و کاربرد عملی آن را در بیماران فراگرفته و نحوه استفاده از آنها را به بیماران آموزش دهند
بحث و تبادل نظر تمرین و کار	۷- روش های اصلاح یا تعدیل شیوه زندگی و نحوه برخورد مراقبین بیمار را در صورت لزوم به بیمار و همراه (همراهان وی) آموزش دهند

* در راستای هدف کلی شماره ۵ از فراگیران انتظار می رود در پایان دوره بتوانند :

روش آموزش	هدف های رفتاری یا دستاوردها
تمرین و کار علمی	۱- از یک بیمار مبتلا به سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون به درستی شرح حال اخذ کنند
تمرین و کار عملی	۲- معاینه فیزیکی یک بیمار مبتلا به سکته مغزی، ضربه مغزی، فلج مغزی، آسیبهای نخاعی، مالتیپل اسکلروزیس و پارکینسون را به خوبی انجام و تفسیر نمایند
بحث و تبادل نظر در گروه های کوچک تمرین و کار عملی	۳- از چک لیست های استاندارد به منظور ارزیابی عملکرد بیمار خود استفاده کنند و نتایج آن را بدرستی در گروه های کوچک با توجه به نحوه پیشرفت بیمار تحلیل کنند
تمرین و کار عملی حل مسئله	۳- بر اساس یافته های معاینه، رویکرد مناسب را انتخاب و براساس آن، اهداف و برنامه درمانی فیزیوتراپی بیمار خود را لیست کنند
تمرین و کار عملی حل مسئله	۴- بیمار خود را به خوبی در مورد نحوه فعالیت فیزیکی و لزوم تغییرات احتمالی در آنها مشاوره دهند
تمرین و کار عملی حل مسئله	۵- در یک تیم توانبخشی نحوه مشارکت مناسب را برای ارتقای عملکرد بیمار فراگیرند

شیوه ارائه آموزش

بحث گروهی و تبادل نظر در گروه های کوچک

حل مساله

سخنرانی برنامه ریزی شده

پرسش و پاسخ

انجام کار عملی

تکمیل لاگ بوک

حضور در راند اساتید گروه نورولوژی

یادگیری مبتنی بر حل مساله (PBL)

شیوه ارزیابی دانشجو

لاگ بوک (براساس چک لیست)

بارم بندی

لاگ بوک ۶ نمره

آزمون تراکمی تشریحی - عملی ۳ نمره

نظم و انضباط ۲ نمره

اخلاق حرفه ای ۳ نمره

ارزیابی و درمان ۶ نمره

حداقل نمره قبولی برای این درس

۱۲

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی

۱/۱۷ جلسات به ازای هر ۵۱ ساعت

منابع آموزشی

- 1- Stokes M. Physical Management for Neurological Rehabilitation, Last edition.
- 2- Umphred DA. Neurological Rehabilitation, Last edition.
- 3- O' Sullivan S. Physical Rehabilitation, Last edition.
- 4- Sawner KA. Brunnstorm's Movement Therapy in Hemiplegia, Last edition.
- 5- Bobat B. Adult Hemiplegia, Last edition.
- 6- Davis P. Step's to follow, Last edition.

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

استانداردهای خدمات توانبخشی در سگته مغزی، پارکینسون و مالتیپل اسکلروزیس

فرصت های یادگیری

کارگاههای آموزش مداوم گروه فیزیوتراپی در هر کدام از حیطه های مربوطه

ژورنال کلابهای ماهانه گروه فیزیوتراپی

وبینارهای معرفی شده از طرف انجمن فیزیوتراپی

شرکت در کنگره سالانه بین المللی فیزیوتراپی

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و ...):

دکتر ماندانا رضائی ، e-mail: rezaeimantbzmed.ac.ir

شماره تماس: ۳۳۳۳۴۵۱۲۱ (مستقیم گروه)، داخلی ۲۱۰

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و ...):

خانم اکرم توجیه

شماره تماس مستقیم: ۳۳۲۵۱۳۶۱، داخلی: ۲۸۷

دانشکده توانبخشی علوم پزشکی تبریز

معاون آموزشی

